

Kon-41.3003 Koneenosien suunnittelu

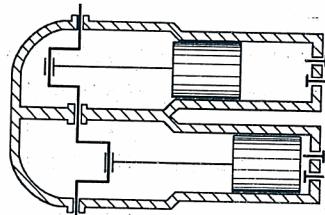
3. välikoe 19.02.2009

B-osa: Oheismateriaalin käyttö on sallittu (ei ratkaistuja tehtäviä).

Tehtävä 6 (5 p.)

Mäntäpumpun tehonlähteenä on oikosulkumoottori (teho $P_1 = 11 \text{ kW}$ ja pyörimisnopeus $n_1 = 970 \text{ r/min}$, Y/D-käynnistys). Teho siirretään pumpun akselille kiilahihnoilla. Pumpun pyörimisnopeuden n_2 tulee olla n. 310 r/min . Akselivälin tulee olla likimain 1200 mm . Käyttökoneisto sijoitetaan konehuoneeseen, jonka lämpötila on alle 60°C . Päivittäinen käyttöaika on 12 h.

- Määritä hihnapyörjen halkaisijat d_p ja D_p . Sähkömoottorin akselille sallittu suurin kiristysvoima $F_h = 2259 \text{ N}$.
- Määritä hihnan pituus L_p , hihnaprofiili ja hihnojen lukumäärä z .

Kuva 1.

Kolvpumpen drivs av en elmotor via en kilremstransmission. Elmotorns effekt är $P_1 = 11 \text{ kW}$ med rotationshastigheten $n_1 = 970 \text{ r/min}$ (Y/D start). Pumpens rotationshastighet n_2 skall vara cirka 310 r/min . Axelavståndet bör vara cirka 1200 mm . Anordningen placeras i maskinrummet, vars temperatur är under 60°C . Drifttiden är 12 timmar per dag.

- Bestäm diametrarna d_p och D_p . Den största tillåtna tillspänningsskraften för elmotorns axel är $F_h = 2259 \text{ N}$.
- Bestäm remlängden L_p , kilremprofilen och antalet av remmar z .

Tehtävä 7. (5 p)

Moottorin aksellilla olevaan ketjupyörään on yhdistetty ylikuormitussuoja.

Kitkakytkimen normaalivoima aikaansaadaan kahdella lautasjousella ja kirkistysmutterilla. Kitkapintojen ulkokalkaisija $D = 120 \text{ mm}$ ja sisähalkaisija $d = 80 \text{ mm}$. Kitkakerroin $\mu = 0,3$. Siirrettävä vääntömomentti $M_v = 600 \text{ Nm}$.

Lautasjousen materiaalina on teräs ja mitat ovat (sarja B):

- ulkohalkaisija $D_e = 100 \text{ mm}$
- sisähalkaisija $D_i = 51 \text{ mm}$
- paksuus $t = 3,5 \text{ mm}$
- kokonaiskorkeus $l_0 = 6,3 \text{ mm}$
- jousto tasoksi puristettuna $h_0 = 2,8 \text{ mm}$.

Laskue (lautosten välistä kitkaa ei oteta huomioon)

- tarvittava jousivoima F_N
- pintapaine kitkapinnoissa
- jousipaketin korkeus L_0 kuormittamattomana
- tarvittava puristusmatka f .

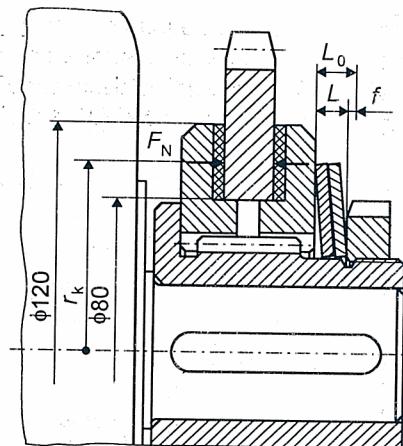
Kädjehjulet är kombinerat med ett överbelastningsskydd. Friktionskopplingens pressningskraft åstadkomms med två tallriksfjädrar och en spännmutter. Friktionsbeläggningens yttre diameter $D = 120 \text{ mm}$ och inre diameter $d = 80 \text{ mm}$. Friktionskoefficienten är $\mu = 0,3$. Det överförda vridmomentet är $M_v = 600 \text{ Nm}$.

Materialet är stål och dimensionerna är (serien B):

- yttre diametern $D_e = 100 \text{ mm}$
- inre diametern $D_i = 51 \text{ mm}$
- tjockleken $t = 3,5 \text{ mm}$
- höjden $l_0 = 6,3 \text{ mm}$
- deformationen av den sammantryckta fjädern $h_0 = 2,8 \text{ mm}$.

Beräkna:

- erforderliga värdet för fjäderkraften F_N
- yttrycket i friktionsbeläggningarna
- fjäderpaketets höjd L_0 utan belastningen
- erforderliga värdet för fjäderns deformation f .

Kuva 2.